

КЪМР-НИ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНДА

Узакъ Востокда юйлерин суу басханлагъа болушурга оноулашхандыла

Правительствону кезилеу жыйылыуу башлай, аны Председатели Руслан Хасанов республиканы Башчысы Арсен Каноконну Узакъ Востокда суу басхан жердеде жашагъанлагъа болушкъ этерге деген буйругуу бла шагъыери этгенди. «Анда кертти окъуна хал бек оладды. Аны бла байлаулы биттеу къаралда да уллу кыйгъаруулыкъ барды. Адамла къолларыуан келген болушукъуна аймайдыла. Биз да бирюнлюк иш хакъы-башы берек ити болду. Бу иш ючюн жууалыкъ мени орун-басарым Мухамед Кодзочоно боюнана салынады», - дегенди ол.

Андан сора повесткада белгиленген буйрукъланы, бегимилени проектери, башка билдирилеу да оююлукъ башлангандыла. Биринчи болуп КЪМР-ни Адамланы иш бла жалчытуу жаны бла комитетини председатели куллуугуу толтурган Фатима Куготова ошлешиди. Ол РФ-ни Президентини «Къырдал политиканы жашауда бардыруу ююсюден» эмда «Демография болуму игендириу ююсюден» майда чыгарылган буйрукълары къыйла толтурганларын билдиргенди.

Сез бек алгъа инвалидлени бла къагъанлы сабийлери болган тышхыруланы оюсеринден баргъанды. Комитетини куллукусу айтханга кере, сакъятладан 5б адамга иш мажарылганды. Тышхыруладан 66-сы ишлейди, дагында 60-сы усталы алгъыра жиберилгенди.

Руслан Хасанов былайны ахырына дери неча адам иште салынаргъан билдеге оюгенди. «Биз сакъятланы иште салуу ишини келишимле этиу бла тамамлабдыз. 64 адамга иш беричуоле бла

келишимле этилгенди, дагында 34-сюню ююсюден да ошлешиле бардыра турабды», - деп жууалыганды комитетини куллукусу. Премьер аланы иш хакълары да сургабды. Жети-сегиз минг сом деп эшиттенде, алай болурга керек пойюлдо деп, ол халны тинтирге буорганды.

Экономиканы айналыуу министриси Мусуланы Алий жыл сайын да жагыдан оююлукъ къыйла этилген бегимни проекти бла шагъыери этгенди. Ол Къабарты-Малкъарны къырдал властын толтуруу органдарыны ишлерине багъа беруу бла байламды. Министр бу иш башланганы беш жыл болганын эсертгенди, алай бу жангъылыкъ кийирилгенни чертгенди. Сез ючюн, алгъын министрстволаны бла ведомстволаны ишлерине кыргыз керюмюдо кере багъа бичилгенди. Бу жол хар ведомствога да беш бал магъанлы керюмюдо тохташдырылганды.

«Ол ишни жегилиетриджи. Беш керюмюдо толтурганга беш балл салында, тертсюню тамамлагъанга - терт. Ол керюмюдени беш РФ-ни Президентини Указында, республиканы айналыуу прогнозуна белгиленген жумушланы оге алыуу бла тохташдырганды», - дегенди министр.

Мухамед Кодзочоно өзге къошула, бир-бир министрстволаны боюларна ала толтурламалыкъ борча салынганларын, бир билери уа ведомстволаны ишлерине келишген окъула этилгенлерини эсертгенди. Сез ючюн, Эл мюлк министрстволуко алколле продукцияны чыгарылууна не ону этерге болушукъ. Иш бла жалчытуу службага уа 12 минг адамны иш бла жалчытууга деп, кесин борч салырга жараймыды?

Ахыры 2-чи бетгеиди.

ЖАНДАУУРЛУКЪ

Арсен Каноконну буйрууу бла КЪМР-де Амур областыа къыйынлыкъ сынагъанлагъа ырыскы жыйыу башланады

Къабарты-Малкъарны Башчысы Арсен Канокон республиканы Правительствоста Амур областыа юйлерин суу басханлагъа ырыскы жыйыуу кудурга буорганды. «Къабарты-Малкъар къыйынлыкъ сынагъанлагъа болушудан бир жанында квалыкъ тюрлюдо. Жуукъ заманда эчки счсет ачыллыкъды. Болушукъ этерге оюгенле ары ачма вгудюрго болушукъдур. Бизни адамларыбызны ол жаны бла

кыйгъыруулугуу уллуду, ала бу жол да жандауурлукъ этерлерини сёз жокуду», - дегенди Арсен Канокон.

КЪМР-ни Башчысы бла Правительствостууну пресс-службасы.

Ветеранла къууанчлагъа къатышхандыла

Курскну тиресинде немисли фашистле ууатылганы 70 жылгъа атайыл, андан аман сора Курскда драматедра къууанчы жыйыуа къатышхандыла, концертге кырагъандыла.

Байрам 23-ню августта дери барлыкъды. Курскда территория гарнизону эм 154-чо Преображенск комедант полкуну аскерилерини парды болганды. Ол къоруулау министр Сергей Шойгууу башчылыгында этгенди. Байрам къууанчы концерт эм салот бла бошталганды.

Курск сержмеш Улуу Ата журт урушда бек кеп адам кюн эм аскер техника къатышхан къазауатладан билериди. Танканы анда сержмешери уа эчки белгиленеди. Сейфудин Хаталович былай эсертгенди: «1943 жылда 5-чи

июльдан 20-чи июльга дери Курск-Орлов дугада Прохоровканы тиресинде танкъланы, артиллерияны, пётичкени эм жауу аскерлени сержмешери не кече, не кюн тохтамай баргандыла. То окъланы, минланы, бомбланы чачылулары, жерни башын букуу, топюн жагъа эди. Танканы, самолётланы мотор таушлары кулакъланы зынгырдаганды».

Евгений Хлебни а Москва ючюн сержмешеге да къатышханды. Ветеранла жигитликлери ючюн орденле, майдалла бла сауванлангандыла.

Мадина ТОКМАКОВА. КЪМР-ни Уруну эм социальни айналыуу министрствосуну пресс-службасы.

ЖЫЙЫЛУУ

Инвестицияланы кебетирге алланып

Алгъаракъда Нальчикде бизнес-инкубаторда «Иш келю Россия» ООО-ун председатели Юлия Пархоменкоу башчылыгы бла кенгеш бардырылганды. Анда сёз Къабарты-Малкъар Республиканы власты толтуруу органдарыны ишлерине багъа берген стандартланы синдириу ююсюден барганды. Жыйылууда дагында регионда инвестицияла эмда предпринимательство жаны

бла болуму игендириу мурат бизнес бла властын арасында магъаналы байламлыкъланы кудура вопроса сююленгенди. «Тегерек столуныны КЪМР-ни Экономиканы айналыуу министрствосуну келечилери да къатышхандыла», - деп билдиргенди аны пресс-службасында.

Юлия Пархоменкоу эксперт къаууму бу жумушла бла байламлы экспертизасыны

юсюнден айтханды. Сагъыналгъан стандарт синдириу жаны бла республикада биогюлюкден мадарла этилгенни ююсюден да шагъарейлендиргенди. Кенгешге къатышханла эксперт къауумуну членлери бла бирге предпринимательлерге бла инвесторлагъа этилик ишле не файдэ берлигин сююгенди.

Бизни корр.

Закон

Хар окъуучну китапла бла жалчытырча

1-чи сентябрдан «Билим беруу ююсюден» деген Федеральни закон ючюн килдик. Ага кере, школчулагъа хакъсыз китапла эм башка керек пособила да берилрге керекди.

2012 жылда республиканы районларны Билим беруу учреждениланы субвенция халда юч миллион сом этдорулганды. Мектеплерге аха окъуучуланы санларына кере ююшнгенди. Алай болушукъу хайырындан биогюлюкде 13 минг китап сатып алынганды. Биринчиден, окуу кереклери бла логотиплары болган къауум жалчытырчандыла, ала уа къолайлары аз болганын кеп сабийли юйорепди.

Бир-бир төреуле бла КЪМР-ни сауула да школчуларын хакъсыз китапла берди тынчыла этер ючюн, 316 миллион сомга жуукъ аха керекди. Региона аралы билим беруу системаны жангыртуу бла байламлы программага кере, школаны библиотекаларыны фондларын кебетирге эм модернизиреу да алгъырта 2012 жылда 6 миллион бла 60 минг сом берилгенди.

Быйыл билим беруу программаны ююю бла школаны библиотекаларыны фондларын баялыкълардырча федеральни бюджетден 5209,3 минг сом бёлюнго керекди, анга республика кесиден 8309,0 минг сом къошарында. Андан тышында да, ол жумушуну толтурууга деп КЪМР-ни бюджетинде 3,0 миллион сом къошалады.

КЪМР-ни Билим беруу эм илму жаны бла министрствосуну башламчыгы бла сауула да республикада «Школга китапны саууга эт» деген ачык бардырылганды. Алай ишле эм тиресинде Басхан, Зольск, Терк, эм Май районла болгандыла.

Бизни корр.

ЖЕР-ЖЕРЛИ ВЛАСТЬ

«Бек магъаналы ишибизге биз жаш тёлню юретиуно санайбыз»

Халкъыбыз кёчгючолокден къыйтхандан сора Булугуу бла Хушто-Сырт бир эл Советге бойсуну тургандыла. 1958 жылны май айнда уа ахыргы кеси аллына тире болады. Ол аны къуралган ююнюне саналады.

Къаладан да туу элли биогюлюк жашауу? Ма аны ююсюнде жер-жерли администрацияны башчысы Гижиланы Эскендер бла ушагыбыз.

- Кёп болмай эллибизни элли жылгъын байрамлагъанды, анга атап, китап да чыгарганды. Ол биринчи томду десек керекди. Эл къуралганды, эки жыйырма юй болганды. Бусагъа эки жюзде артыкъ журт барды, адам саны да сегиз жюзде атлаганды, - дейди Эскендер, ушакны башлай.

- Улуу элде, белгилисича, жуму да кеп болады, кеси ючюлдо бла эталмагъан ким да болура?

- Тюз айтса, алай жумушла бардыла бизде да. Эл къуралгандан бери аны Советине нече администрациясына деп мекя

тура эди да, аны барын да, 9,5 километрин, жангыртып бошаганды. Кесигиз билгендикден, Совет Союзну заманында туу жылгъында фермада ийнелени ток агрегатта бла сауурга деп, ары электричество тартыганды эди. Бизни элге уа Чаты-Башы жылгъакдан келе эди ток. Ага уа кеп тюрлю чырмакъла тоше эдиле - къарда, желде чыбкъыла озюле эдиле, чыпкъалары ауа эдиле. Ол кемилликте кетерилгени, эллилге кеп конулни чыракъсыз къалырга тоше эди.

Эди ток эге Чегем-Булугуу машина жолуну жаны бла тартылганды. Телефон жарысуубуздан да култугъанга санайбыз кесибизни. Ага да вазыка ишленгенди да, кеп да бармай хайырынап балшыракъсыз аны.

Республиканы Башчысы Арсен Баширович июнда бизни районга келгенде, анда элли клубуна, амбулаторияны эм администрацияны мекемеларыны ююсюден сагъынганды эдим да, къагъытха кызыл, болушурга айтханды. Ага бек жашын турубыз.

Ахыры 2-чи бетгеиди.

Тапандарыуу

Жолла - дайым туурада

Бийли Черек районда бир къауум жол тапанды ремонт этилгенди. Жылны ахырында дери Волный Аул-Хасания-Терепгеж жолу 5,8 километр кесинде бардырылгандыла жангыртуу ишле. Районун жер-жерли администрациясыны пресс-службасыны специалисти Къунояланы Эльмира билдиргенге кере, алгъа 52,3 миллион сом къоратыллыкды.

Эллени ичлеринде объектеге да тийишлисича эс буралады. Сез ючюн, Жамталаны Ленин атлы ораманы жангы асфалт салынган башланганды. Бу ишни чекленген жууалылыгы болган «Стройресурс» общество бардырады. Аны прорабы Асланбек Виногулов айтхана кере, курулушчула алайгъа зыгыр куюуп бошагандыла. Аны хайырындан асфалт да мында ити турлукуду. Жангыртуу ишле жолу бир километр кесинде бардырылдыла, кеселери да август айырына дери тамамланрыкъдыла.

Бизни корр.

Акция

Россеини Байрагъыны юнюн белгилегенди

22-чи август - Россеини Байрагъыны юнюндо. Анга жораланып, Нальчикде «Газэ жуерекле» деген жамауат организация республиканы Асмамлы информация органола, жамауат эмда дин организация жаны бла министрствосуну болушугуу бла акция бардырганды.

Волонтерла, Ленин атлы орамда жыйылып, этен адамлагъа беш жоюге жуукъ юч торонюню журунукъла ююшгенди эм байрамны ююсюнде да къыска билдиргенди. Аланы боюнда Россеини къырдал байрагы ожеткинчи - онсегизинчи вюрюлде хайырынылып башланганды. Аны Пётр I атагы Москва-Каспий тенгиздеги россеини флоту белгисича кийирген эди. Ол заманда окъуна ол, биогюлюкде, акъ, кек эм жымыл торонюнге болганды. Бек биринчи уа аны «Орёл» атлы аскер кемедэ кертюргенди.

Алай ол жылдада байрагъа къырдал магъананы журиотгенди, ол россеини кемелени араллы эм торюлю кемелден айыргырга болуша эди. Алай даража анга Пётр I башчылык этгенде берилгенди. Ол кезинде юч тороню да нени белгилегенлери ачыкланганды, Алай акъ ол тазалыкны, жууалылыктыны, намыслылыкны керюстегенди; кектерчиликни бла сюймекликни;

кызыл ак-кишилени, огурлулукну бла къаруулукну. Болсада бу торонюнге бирси жылда башка магъана бере да тургандыла.

Революциядан сора 1918-чи жылда Совет Союз аны къабыл кийрди эм кесини къызыл байрагъын кийирди. Ол да жетмиш жылга къыралы белгиси болады. Артада, Союз чачылгандан сора, 1991 жылда 22-чи августда, РСФСР-ни Верховный Совети триколорун арха къайтарды. Экинчи жыл а 11-чи декабрде Россеини Президентини Борис Ельцинни буйругуу бла Россеи Фёдерацияны къырдал байрагыны ююсюден бегимге къол салында эм 22-чи август Россеи Байракны юнюне саналады.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия. Суратны ТОПГУРЛАНЫ К. алганды.

ТАУ ШАХАРНЫ ТУРМУШУ

Проблемаланы бирден кюч салып тамамларга болушукъ

Тырынуула шахар жашау журтланы тынгылы ремонт этилгенди. Бу кезинде 80 юйюна башы толуусунлай жангыртылганды, аланы тирелери да тап халга келтирилгенди. Биогюлюкде анта да 40 кеп фатарлы койю башы алышдырырга керекди. Алай, жарысууга, шахарны бюджетинде бу ишлени бардырырга аха жокуду, сагъынылган программаны болжалы уа быйыл тохтагышанды.

Дагында этилик ишлени ара-сында эски лифтлени жангыртуу ююсюден да айтырга болушукъ. Арт кезинде жыйырма юйюле аланы жангылары орнатылгандыла. Алай анта да бир неча юн алышдырырга керекди. Шахарны администрациясыдан

билдиргенлерине кере, юйюледе жашагъанланы араларында бу жаны бла артыкъ къамылдуу жокуду. Управлююкчи компанияларга нева юй биригилеге бу жумушланы тамамларга тышындан аха келмейди. Ол себеден адамла ишни кеслери къолга алгырга керекди.

Ахыры 2-чи бетгеиди.

Жазылуу - 2013

Жур.нет.и Жамауат!
 Эиз бир торюню елгъауу бла 2013 жылны экинчи Жарылына «Замангъа» Жазылуу кылаттан жезиз, ишчи тюзетирге ол барды.
 25-чи августта дери Жазылууну жараштырганды, аны тизиминде чыкълган газетини 1-чи сентябрден алын баштарыкъсыз.
 Жазылууну тёрт айга багъасы 268 сом 88 копекки.
 Бизни индексимиз - 51562

